

Asia: VN/35317/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

1. Esitys varojen kohdentamisesta saatavan osille

Lausuntonne yleisesti varojen kohdentamista saatavan osille koskevista muutosehdotuksista.

Oikeuspalveluvirasto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista.

Oikeuspalveluviraston katsoo, että ehdotus on kannatettava. Nyt ehdotetun muutoksen perusratkaisu on kuluttaja-asemassa olevalle velalliselle hyödyllinen.

Pääomasuoritusten ensisijaistamisesta velkojen lyhennystapana on kysymys sellaisesta sääntelystä, joka on jo yksityishenkilön velkajärjestelylaissa mahdollinen velkojen lyhennyskeinona. Se on kuitenkin nykyisin harvoin käytetty menetelmä.

Oikeuspalveluviraston mielestä on hyvä, että tältä osin ulosottokaaren muutos säädetään kokeilulakina, ja siksi jo tässä vaiheessa tiedetään, että sen toteutumista, kohdentumista ja vaikuttavuutta seurataan tarkasti.

Lausuntonne muutosehdotuksen kohdentamisesta kuluttajaluottoihin.

Oikeuspalveluvirasto katsoo, että muutoksen kohdentaminen kuluttajaluottoihin on tarkoituksenmukaista. Virasto haluaa kiinnittää kuitenkin huomiota joihinkin yrittäjavelkoihin, koska esimerkiksi kevyt ja toiminimiyrittäjät eivät hyödy tästä nyt ehdotetusta muutoksesta, vaikka heidän asemansa lähestyy kuluttajavelallisen asemaan enemmän kuin yrittäjäasemaa.

Lausuntonne varojen kohdentamisjärjestyksen muuttamisen alkamisen edellytyksistä (kuluttajaluoton perimiseksi ollut vuoden aikana vähintään 9 kuukauden ajan voimassa toistuvaistulon ulosmittaus tai maksusuunnitelma, josta tulleet kertymät ovat lyhentäneet vain saatavan korkoa).

Oikeuspalveluvirasto näkee, että kohdentamisjärjestyksen muutoksen rajaus on välttämätöntä. Ehdotetulla muutoksella voidaan rajata ne ulosottovelat, jotka hyötyvät eniten ehdotetusta kohdentamisjärjestyksen muutoksesta. Toisaalta rajauksella voidaan vastaavasti poissulkea niitä ulosottovelkoja, jotka esimerkiksi vain pistäytyvät ulosotossa ja tulevat maksetuiksi yhdessä erässä. Nyt ehdotettu rajaus on selkeä ja ymmärrettävä.

Lausuntonne varojen kohdentamiseen ehdotettujen muutosten vaikutuksesta velallisten ja velkojien asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

Oikeuspalveluvirasto katsoo, että esitysluonnoksen vaikutukset ovat selvitetty kattavasti, eikä se ei tunnista sellaisia vaikutuksia, joita tässä hallituksen esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu.

Tässä vaiheessa vaikutusten arviointi tapahtuu pitkälti oletuksiin. Ennen lakikokeilun päättymistä on mahdollista tehdä vaikutusten arviointi perustuen todellisiin tapahtumiin. Tällöin voidaan arvioida toteutuneesta tilanteesta kokeilun vaikutuksia uudelleen ja päättää kokeilun mahdollisesta jatkamisesta tai päättämisestä.

Oikeuspalveluvirasto haluaa korostaa, että ulosottovarojen kohdentamisjärjestyksen muuttamisella on kuluttajavelalliselle iso merkitys. Merkitys syntyy, kun kuluttajavelallinen näkee velan pääoman ja korkojen tosiasiallisesti pienenevän ulosottosuoritusten jälkeen.

Lausuntonne varojen kohdentamista koskevan lain voimassaoloajasta.

Oikeuspalveluvirasto katsoo, että määräaika on riittävän pitkä, jotta määräaikaisen kokeilulain kohdalla pystytään arvioimaan tosiasiallisia vaikutuksia ulosottovelkojen toteutuneesta tilanteesta.

2. Etäosallistuminen ja videotallenteen tekeminen

Lausuntonne etäosallistumista toimituksiin ja ulosottoselvitykseen koskevista ehdotuksista.

Oikeuspalveluvirasto tähdentää, että etäosallistuminen on nykyaikaa. Virasto haluaa kuitenkin korostaa, että etäyhteyksiä hyödynnettäessä pitää varmistaa vastapuolen tosiasiallinen kyky hoitaa asiaansa etäyhteydellä ja, että yhteydet toimivat.

Lausuntonne videotallenteen tekemistä ja säilytysaikaa koskevasta ehdotuksesta.

Etäyhteydellä tehtävän toimituksen tallenne ei korvaa pöytäkirjaa, vaan on pöytäkirjan lisä. Tallenteen tallennusaika on yksi (1) vuosi. Vuoden tallennusaika on todennäköisesti riittävä, jos

toimituksesta tulee nopeasti lainvoimainen. Jos toimituksesta syntyy valitusprosessi, jonka käsittelyaika voi pitkittyä yli vuoden, tulee ääni- ja kuvatalenne säilyttää koko prosessin ajan.

3. Muut ulosottokaaren muutokset

Lausuntonne muista ulosottokaareen ehdotetuista muutoksista.

-

Helesuo Sanna
Oikeuspalveluvirasto - Talous- ja velkaneuvonnan toimiala